

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.12.2025

м. Київ

№ 1704

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
08 січня 2026 р. за № 21/45415

Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства освіти і науки України
від 14 січня 2026 року № 32

Відповідно до частини другої статті 9 та частини третьої статті 10 Закону України "Про позашкільну освіту", підпунктів 5, 81 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, та з метою популяризації наукової діяльності й розвитку наукового світогляду, пошуку і підтримки обдарованої учнівської молоді

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 08 лютого 2021 року № 147 "Про затвердження Правил проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2021 року за № 441/36063.
3. Директорату шкільної освіти (Кільдерова Інна) забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко Інна) зробити відмітку у справах архіву.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Кудрявця Євгена.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
24 грудня 2025 року N 1704

Положення
про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів -
членів Малої академії наук України

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок організації та проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (далі - Конкурс).

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

анотація - узагальнений короткий виклад основного змісту дослідницької роботи, що дозволяє зрозуміти її суть і містить ключові слова;

декларація академічної доброчесності - документ, який учасник підписує особисто, чим засвідчує, що науково-дослідницьку роботу ним виконано відповідно до зазначених у цій декларації принципів академічної доброчесності;

дослідницька робота - академічний текст, що розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проекту, засвідчує володіння учасником понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма;

мотиваційний лист - короткий текст, який відображає персональні цінності учасника та його зацікавленість у реалізації проекту;

наукова конференція - науковий захід, під час якого учасники представляють найбільш вагомні здобутки проекту в формі наукової доповіді (повідомлення);

науково-дослідницька робота - індивідуальний дослідницький проєкт (далі - проєкт) наукового або науково-прикладного характеру, що має суспільно значимий результат, ґрунтується на певних науковій та експериментальній базах, містить дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи, результати їх обробки, аналізу та узагальнення, посилання на відповідні наукові джерела, відображає власну позицію дослідника; складовими проєкту є дослідницька робота, постер, виступ на науковій конференції;

науковий керівник - педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник або фахівець у відповідній галузі, який здійснює наукове та педагогічне керівництво науково-дослідницькою роботою, надає консультації;

постерний захист - представлення з використанням постера (плаката) наукового апарату дослідження, ходу та реалізації проекту у формі короткого повідомлення (на розсуд журі) та відповідей на питання журі.

Терміни "академічна доброчесність", "порушення академічної доброчесності" використовуються в цьому Положенні у значеннях, наведених в [Законі України "Про освіту"](#).

3. Конкурс проводиться щорічно з метою виявлення й підтримки обдарованої учнівської молоді, популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду.

4. Основні завдання Конкурсу:

стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;

виявлення, розвиток обдарованих учнів, надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до науково-дослідницької, наукової, проєктної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності;

реалізація здібностей талановитих і обдарованих учнів;

формування творчого покоління молодих науковців і практиків для різних галузей суспільного життя;

формування в учнівській молоді навичок дослідницької роботи, [відповідального ставлення до результатів](#) власних досліджень; ([абзац шостий пункту 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32](#))

популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;

підбиття підсумків роботи гуртків, секцій, наукових товариств учнів;

залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;

формування команд для участі в міжнародних інтелектуальних змаганнях;

налагодження партнерських зв'язків позашкільної освіти, вищої освіти, науки та бізнесу.

5. Суб'єктами організації та проведення Конкурсу є:

МОН;

органи управління у сфері освіти;

Національний центр "Мала академія наук України" (далі - НЦ "МАНУ");

обласні малі академії наук / територіальні відділення Малої академії наук України (далі - територіальні відділення МАН).

6. МОН:

здійснює загальне керівництво Конкурсом;

визначає строки проведення Конкурсу, подання необхідної документації та інші умови, передбачені абзацом другим пункту 10 цього розділу;

формує організаційний комітет та журі III етапу Конкурсу та затверджує їх персональний склад (за поданням НЦ "МАНУ");

затверджує перелік наукових відділень Конкурсу та наукових секцій, в яких проводиться III етап Конкурсу (за поданням НЦ "МАНУ");

затверджує результати III етапу Конкурсу (за поданням НЦ "МАНУ");

оприлюднює на офіційному вебсайті МОН результати III етапу Конкурсу не пізніше, ніж через 30 календарних днів після його закінчення;

забезпечує контроль за дотриманням вимог цього Положення.

7. Органи управління у сфері освіти:

координують організацію та проведення I та II етапів Конкурсу;

визначають строки, місце проведення I та II етапів Конкурсу, а також строки подання необхідної документації та інші умови, передбачені абзацом другим пункту 10 цього розділу;

затверджують організаційні комітети та журі I та II етапів Конкурсу, затверджують їх персональні склади (за поданнями територіальних відділень МАН (у разі наявності таких));

затверджують переліки наукових секцій, в яких проводяться I та II етапи Конкурсу (за поданнями територіальних відділень МАН (у разі наявності таких));

затверджують результати I та II етапів Конкурсу на підставі підсумкових протоколів (за поданнями територіальних відділень МАН (у разі наявності таких));

оприлюднюють на офіційних вебсайтах цих органів результати I та II етапів Конкурсу не пізніше, ніж через 30 календарних днів після їх закінчення;

за результатами I та II етапів Конкурсу формують команди для участі відповідно в II та III етапах Конкурсу (за поданнями територіальних відділень МАН (у разі наявності таких));

забезпечують контроль за дотриманням вимог цього Положення під час проведення I та II етапів Конкурсу.

8. НЦ "МАНУ":

здійснює загальну організацію, координацію та науково-методичний супровід Конкурсу;

забезпечує організацію та проведення III етапу Конкурсу;

подає до МОН для затвердження персональні склади організаційного комітету та журі III етапу Конкурсу, перелік наукових відділень та наукових секцій, в яких проводиться III етап Конкурсу, та його результати на підставі підсумкових протоколів;

забезпечує контроль за дотриманням вимог цього Положення під час проведення III етапу Конкурсу;

оприлюднює на офіційному вебсайті НЦ "МАНУ" результати III етапу Конкурсу не пізніше, ніж через 30 календарних днів після його закінчення.

9. Територіальні відділення МАН (за наявності):

координують організацію та проведення I етапу Конкурсу;

забезпечують організацію та проведення II етапу Конкурсу;

подають до органів управління у сфері освіти для затвердження персональні склади організаційного комітету та журі II етапу Конкурсу, результати учасників Конкурсу на підставі підсумкових протоколів;

формують переліки наукових секцій, в яких проводяться I та II етапи Конкурсу;

забезпечують контроль за дотриманням вимог цього Положення під час проведення I та II етапів Конкурсу;

подають до органів управління у сфері освіти для затвердження склади команд для участі в III етапі Конкурсу;

організують (за потреби) навчально-тренувальні збори для підготовки учасників до Конкурсу.

10. Конкурс під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, запровадження протиепідемічних заходів, у разі введення правового режиму надзвичайного або воєнного стану та інших окремих випадках можуть проводити в дистанційній або змішаній (очній та дистанційній) формах.

Форми участі, подання документації, організації та проведення відповідних етапів Конкурсу визначаються їх організаційними комітетами, затверджуються розпорядчими документами регіонального органу управління у сфері освіти та МОН.

11. Правові відносини, пов'язані із захистом й обробкою персональних даних учасників, здійснюються з дотриманням вимог [Закону України "Про захист персональних даних"](#).

II. Учасники Конкурсу

1. [Участь у Конкурсі беруть здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної \(професійно-технічної\), фахової передвищої освіти віком, як правило, від 14 до 18 років \(далі - учасники\). \(пункт 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32\)](#)

2. Кількість учасників команди, які можуть брати участь у I етапі Конкурсу від одного закладу освіти, не обмежується.

3. У II етапі Конкурсу беруть участь учасники, які посіли призові місця (як правило - перші) за підсумками I етапу Конкурсу у відповідних наукових секціях.

До складу команд не можуть входити сторонні особи (батьки, інші законні представники) з метою недопущення втручання їх у перебіг II етапу Конкурсу та забезпечення максимальної об'єктивності його результатів.

4. Участь у III етапі Конкурсу в кожному науковому відділенні беруть команди Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

До складу команди входять здобувачі освіти, які у відповідних наукових секціях посіли, **як правило, перші місця за підсумками II етапу Конкурсу.**

Як виняток, у випадку, коли перше місце не було присвоєне у відповідній секції або учасник, який його зайняв, відмовляється від участі в III етапі, участь може брати учасник, який є **наступним за рейтингом за загальною кількістю балів та посів не нижче II місця.** Рішення щодо таких учасників приймається організаційним комітетом III етапу на основі подання від керівника відповідного органу управління у сфері освіти.

До складу команд не можуть входити сторонні особи (батьки, інші законні представники, наукові керівники, тощо) з метою недопущення втручання їх у перебіг III етапу Конкурсу та забезпечення максимальної об'єктивності його результатів.

5. У кожній науковій **секції** бере участь **лише один представник** команди.

6. Учасник бере участь у декількох наукових секціях за умови подання такої ж кількості проєктів, різних за змістом відповідно до напрямів наукових секцій.

7. Учасники зобов'язані дотримуватись вимог цього Положення, правил техніки безпеки.

8. На підставі заяви одного з батьків, інших законних представників учасника та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, що

надається інклюзивно-ресурсним центром, оргкомітетом будуть створені відповідні технічні умови. Заява подається разом із заявкою на участь у відповідному етапі Конкурсу.

9. У разі порушення учасником вимог цього розділу та пункту 9 розділу V цього Положення організаційний комітет відповідного етапу Конкурсу **дискваліфікує такого учасника.**

10. Рішення про дискваліфікацію науково-дослідницьких робіт приймається щодо робіт: (абзац перший пункту 10 розділу II із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32)

тема та зміст яких не відповідають профілю наукової секції;

які були представлені в попередні роки та не мають суттєвого доопрацювання з отриманням принципово нових результатів;

які містять академічний плагіат або інші випадки порушення академічної доброчесності;

без самостійного дослідження, опрацювання джерел і власних висновків з обраної тематики;

без принаймні одного з необхідних структурних елементів дослідницької роботи, передбачених розділом II Вимог до написання та оформлення дослідницьких робіт згідно з додатком 7 до цього Положення, відредагованих та оформлених відповідно до цих Вимог;

які були виконані у співавторстві.

11. **Учасник**, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію, **має право** надати організаційному комітету відповідного етапу Конкурсу **свої пояснення в письмовій формі.**

12. Рішення про **дискваліфікацію** учасника Конкурсу приймається на засіданні організаційного комітету відповідного етапу, про що складається протокол, який **підписує:**

на I та II етапах Конкурсу - **голова та члени журі відповідної наукової секції та секретар організаційного комітету;**

на III етапі Конкурсу - голова журі відповідної наукової секції, секретар організаційного комітету та координатор наукового відділення.

Рішення щодо дискваліфікації учасника вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість членів засідання організаційного комітету. Учасник, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію, отримує відповідну рецензію, витяг із протоколу засідання організаційного комітету та до подальшої участі в Конкурсі не допускається.

Учасник має право оскаржити рішення щодо його дискваліфікації у встановленому законодавством порядку.

Повернення та супровід до місця проживання такого учасника забезпечує керівник команди.

III. Організаційний комітет Конкурсу

1. Для організації та проведення кожного етапу Конкурсу створюються організаційні комітети.

Організаційний комітет кожного етапу Конкурсу формується з числа керівників закладів освіти, працівників органів управління у сфері освіти, територіальних відділень МАН, педагогічних, науково-педагогічних й наукових працівників закладів освіти, наукових і методичних установ та організацій, представників медіа, громадських і благодійних організацій, органів місцевого самоврядування та органів державної влади (за згодою).

До складу організаційного комітету III етапу Конкурсу входить представник МОН.

2. До організації та проведення I та II етапів Конкурсу можуть долучатися заклади освіти обласного підпорядкування та заклади фахової передвищої освіти.

3. До складу кожного організаційного комітету входять: голова, члени організаційного комітету та секретар.

4. Очолює організаційний комітет голова, який здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації й проведення відповідного етапу Конкурсу.

5. Члени організаційного комітету здійснюють організаційну роботу щодо проведення відповідного етапу Конкурсу та забезпечують порядок його проведення.

6. Секретар організаційного комітету Конкурсу:

оформляє документацію щодо проведення та підбиття підсумків відповідного етапу Конкурсу;

бере участь в засіданнях організаційного комітету, журі, координаторів;

сприяє висвітленню результатів відповідного етапу Конкурсу в медіа;

забезпечує зберігання документів і матеріалів щодо проведення відповідного етапу Конкурсу.

IV. Журі Конкурсу

1. Журі Конкурсу створюється з метою забезпечення об'єктивності оцінювання проєктів, їх представлення учасниками та визначення переможців відповідного етапу Конкурсу.

2. Журі створюється для кожної наукової секції, в якій проводиться відповідний етап Конкурсу. В складі журі відповідної секції члени працюють спільно та приймають рішення щодо оцінювання кожного учасника колегіально.

Кількість членів журі повинна **не перевищувати третини** від кількості учасників у науковій секції, але становити **не менше трьох осіб**.

3. Журі кожного етапу Конкурсу формується з числа працівників органів управління у сфері освіти, територіальних відділень МАН, педагогічних, наукових й науково-педагогічних працівників закладів освіти, наукових і методичних установ та організацій, представників органів державної влади (за згодою).

До складу журі III етапу Конкурсу мають право бути включені також наукові працівники Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України (за згодою).

Склад журі має право доповнюватися фахівцями відповідних галузей, представниками науки, культури (за згодою).

4. До складу журі Конкурсу не мають право входити близькі особи, наукові керівники учасників та особи, які були членами журі попередніх етапів Конкурсу.

5. До складу журі кожного етапу Конкурсу входять голова, члени журі, координатор наукового відділення та секретар.

6. Журі очолює голова, який організовує, координує та розподіляє роботу членів журі, проводить засідання журі, бере участь у визначенні переможців відповідного етапу Конкурсу в науковій секції та надає роз'яснення щодо результатів Конкурсу.

7. Члени журі:

забезпечують об'єктивність оцінювання проєктів учасників;

заповнюють оціночні протоколи Конкурсу в науковій секції;

визначають переможців відповідного етапу Конкурсу в науковій секції.

8. Координатор наукового відділення:

проводить реєстрацію та перевірку документації наукового відділення на відповідність вимогам пунктів 3, 4, 7 розділу V цього Положення;

систематизує та опрацьовує матеріали, подані на відповідний етап Конкурсу, та передає для оцінювання головам журі наукових секцій відповідного наукового відділення;

спільно з головою журі відділення/секції формує персональний склад журі та подає на затвердження;

спільно з головою журі організовує та координує роботу журі наукового відділення та за запитом надає необхідні матеріали для належної роботи;

розподіляє та координує роботу секретарів та проводить інструктаж щодо організації заходу;

здійснює нагляд за дотриманням вимог цього Положення всіма сторонами та щодо недопущення конфлікту інтересів;

бере участь в засіданнях організаційного комітету, журі під час Конкурсу;

не бере участі в оцінюванні проектів, виступів учасників та визначенні переможців Конкурсу;

забезпечує зберігання, систематизацію, оформлення документів і матеріалів наукового відділення Конкурсу.

9. Секретар журі:

забезпечує зберігання, систематизацію, оформлення документів і матеріалів наукової секції;

координує роботу журі та учасників наукової секції;

не бере участі в оцінюванні проектів, виступів учасників та визначенні переможців Конкурсу.

V. Строки, місце та умови проведення Конкурсу

1. Конкурс проводиться у три етапи:

I етап - районний (у районах, територіальних громадах, містах);

II етап - обласний (республіканський - в Автономній Республіці Крим, міський - у містах Києві та Севастополі);

III етап - Всеукраїнський (фінальний) - у місті Київ.

2. У закладах загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти може проводитися відбірковий тур до I етапу Конкурсу в формі конференцій наукових товариств учнів, якщо такі товариства в цих закладах діють.

Порядок організації та проведення конференції наукового товариства учнів визначається наказом керівника закладу освіти або керівним органом наукового товариства.

Підсумки конференції наукового товариства учнів затверджуються наказом керівника закладу освіти. На підставі цього наказу визначається список учнів, які братимуть участь у I етапі Конкурсу.

3. Для участі в I етапі Конкурсу керівниками закладів освіти, в яких навчаються учасники, у встановлені розпорядчими документами органів управління у сфері освіти строки подаються до організаційних комітетів I етапу такі документи на кожного учасника:

заявка на участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 1 до цього Положення);

дослідницька робота учасника;

відгук наукового керівника;

мотиваційний лист, складений відповідно до Вимог до оформлення мотиваційного листа (додаток 2 до цього Положення);

декларація академічної доброчесності учасника Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 3 до цього Положення);

паспорт експоната (розробки) - за наявності (додаток 4 до цього Положення).

4. Для участі в II етапі Конкурсу організатором I етапу у встановлені розпорядчими документами органів управління у сфері освіти строки до організаційного комітету II етапу подаються такі документи:

наказ про підсумки проведення I етапу Конкурсу;

заявки на участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 1 до цього Положення);

дослідницькі роботи учасників;

відгуки наукових керівників, рецензії фахівців у відповідній галузі;

мотиваційні листи, складені відповідно до Вимог до оформлення мотиваційного листа (додаток 2 до цього Положення);

декларації академічної доброчесності учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 3 до цього Положення);

паспорти експонатів (розробок) - за їх наявності (додаток 4 до цього Положення);

інформація про результативність участі вихованців територіального відділення МАН в I етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 5 до цього Положення).

За результатами II етапу Конкурсу формуються команди для участі в III етапі.

5. До місця проведення III етапу Конкурсу учасники прибувають організовано в супроводі керівника (керівників) команди, який (які) призначається (призначаються) наказом відповідного органу управління у сфері освіти з числа педагогічних працівників, наукових працівників та науково-педагогічних працівників закладів освіти, які не є членами журі або науковими керівниками.

Керівники команд забезпечують збереження життя та здоров'я учасників, підготовку документів для участі в III етапі [Конкурсу](#), прибуття учасників до місця проведення III етапу Конкурсу та їх повернення до закладів освіти.

[\(абзац другий пункту 5 розділу V із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32\)](#)

6. Команду чисельністю понад 5 осіб супроводжують два керівники команди, понад 10 осіб - троє керівників.

7. Для участі в III етапі Конкурсу організатором II етапу у строки, встановлені МОН, до організаційного комітету III етапу подаються такі документи:

копія підсумкового наказу органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері освіти, місцевого органу управління у сфері освіти в області, містах Києві або Севастополі про результати проведення II етапу Конкурсу;

заявки на участь у III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 1 до цього Положення);

дослідницькі роботи учасників;

відгуки наукових керівників, рецензії фахівців у відповідній галузі;

мотиваційні листи, складені відповідно до Вимог до оформлення мотиваційного листа (додаток 2 до цього Положення);

декларації академічної доброчесності учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 3 до цього Положення);

паспорти експонатів (розробок) - за їх наявності (додаток 4 до цього Положення);

інформація про результативність участі вихованців територіального відділення МАН в II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 5 до цього Положення);

анкети учасників III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (додаток 6 до цього Положення);

фотографії кожного учасника.

8. Дослідницькі роботи мають бути оформлені згідно з Вимогами до написання та оформлення дослідницьких робіт (додаток 7 до цього Положення).

Учасник має право подати на Конкурс науково-дослідницьку роботу, яка була представлена у попередні роки, за умови, що така робота містить суттєве доопрацювання з отриманням принципово нових результатів.

Учасник має право подати на Конкурс науково-дослідницьку роботу, яка була апробована на інших конкурсах, конференціях, змаганнях, за умови, що така робота оформлена відповідно до Вимог до написання та оформлення дослідницьких робіт згідно з додатком 7 до цього Положення, а також містить у вступі інформацію про апробацію проекту (назва конкурсу/змагання/конференції, рік участі, результат участі).

(абзац третій пункту 8 розділу V із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32)

Учасник зобов'язаний у всіх матеріалах, що подаються на Конкурс:

посилатися на джерела інформації (текстові, візуальні, аудіовізуальні тощо) у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримуватися норм законодавства про авторське право та суміжні права;

надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

9. Втручання сторонніх осіб (батьки, інші законні представники, наукові керівники) у процедуру проведення Конкурсу, в роботу організаційного комітету й журі забороняється. Під час роботи наукових секцій на постерному захисті та науковій конференції дозволяється присутність лише учасників у відповідній науковій секції, координатора, секретаря наукової секції та членів організаційного комітету відповідного етапу Конкурсу.

10. Фото-, кіно-, телезйомки під час проведення Конкурсу здійснюються з дотриманням вимог законодавства.

VI. Програма Конкурсу

1. Програма Конкурсу складається з таких розділів:

заочне оцінювання дослідницьких робіт;

постерний захист;

наукова конференція.

2. Заочне оцінювання дослідницьких робіт здійснюється журі на предмет дотримання учасниками Вимог до написання та оформлення дослідницьких

робіт згідно з додатком 7 до цього Положення, відповідність напряму наукової секції, принципам академічної доброчесності.

Форма заочного оцінювання дослідницьких робіт під час проведення I та II етапів Конкурсу визначається відповідними організаційними комітетами.

3. Постерний захист проходить у кожній науковій секції окремо.

Постер має містити інформацію про мету, завдання, об'єкт, предмет, результати дослідження, висновки згідно з Вимогами до оформлення постера (додаток 8 до цього Положення).

Під час постерного захисту учасник має право використовувати макети (прототипи, демонстраційні моделі), які відповідають правилам техніки безпеки та розміщуються на робочому місці учасника.

Для представлення проєкту учаснику надається до 3 хвилин, на відповіді на запитання журі - від 7 до 15 хвилин.

4. Наукова конференція проходить у кожній науковій секції окремо. Порядок виступів учасників і дебатів визначаються журі.

Для виступу на науковій конференції учаснику надається до 7 хвилин, для відповіді на запитання - до 3 хвилин.

5. Після виступу всіх учасників у науковій секції журі проводить оцінювання їхніх виступів.

Під час оцінювання виступів учасників забороняється присутність осіб, які не є членами журі.

6. За умови малої кількості учасників у науковій секції на I та II етапах Конкурсу (менше п'яти) можливе об'єднання учасників декількох наукових секцій одного наукового відділення в одну групу. Результати учасників в об'єднаних групах визначаються окремо для кожної наукової секції.

7. На підставі протоколів заочного оцінювання дослідницьких проєктів, постерного захисту та наукової конференції складається підсумковий протокол проведення відповідного етапу Конкурсу в кожній науковій секції, який є підставою для встановлення результатів.

VII. Умови визначення результатів Конкурсу

1. Переможці I, II та III етапів Конкурсу визначаються в кожній науковій секції окремо за сумою балів, набраних учасниками в усіх розділах програми Конкурсу.

Переможцями Конкурсу є учасники, які в наукових секціях посіли перше, друге та третє місця та відзначені дипломами відповідно I, II та III ступенів.

2. Кількість призових (перших, других, третіх) місць за результатами кожного етапу Конкурсу становить, як правило, не більше 50 відсотків від загальної

кількості учасників у кожній науковій секції окремо з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1 : 2 : 3. Для розподілу призових місць може використовуватись Таблиця орієнтовного розподілу призових місць (додаток 9 до цього Положення).

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми Конкурсу, становить 100 балів.

Перше місце, як правило, визначається, якщо учасник набрав 85 і більше балів.

[\(абзац третій пункту 2 розділу VII із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32\)](#)

Друге місце, як правило, визначається, якщо учасник набрав 80 і більше балів.

[\(абзац четвертий пункту 2 розділу VII із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32\)](#)

Третє місце, як правило, визначається, якщо учасник набрав 75 і більше балів.

[\(абзац п'ятий пункту 2 розділу VII із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2026 р. N 32\)](#)

При рівності сум балів декількох учасників місця визначаються з урахуванням підсумків постерного захисту.

3. Визначення результатів III етапу Конкурсу здійснюється за допомогою факторно-критеріальної моделі визначення результатів III етапу Конкурсу (додаток 10 до цього Положення), розробленої на основі кваліметричного підходу - оцінювання якісних показників за допомогою кількісних балів.

4. Підставою для визначення результатів Конкурсу є підсумкові протоколи, які підписують голова та члени журі відповідних секцій та етапів.

5. Результати Конкурсу оголошуються в останній день відповідного етапу Конкурсу на урочистій церемонії. Проміжні результати Конкурсу по кожному з розділів програми Конкурсу не оприлюднюються.

6. У разі виникнення питань щодо результатів участі в Конкурсі учасник після оголошення результатів має право подати секретарю оргкомітету відповідного етапу Конкурсу заяву в письмовій формі для отримання роз'яснень.

Роз'яснення щодо результатів участі в Конкурсі надаються головою журі відповідної наукової секції письмово не пізніше, ніж через 30 календарних днів від дня подання заяви.

7. За результатами III етапу Конкурсу можуть визначатись кандидати для участі у Міжнародних інтелектуальних змаганнях, якщо такі проводяться.

VIII. Нагородження переможців Конкурсу

1. Учасники, які посіли I, II та III місця у відповідних наукових секціях кожного етапу Конкурсу, нагороджуються дипломами переможців та подарунками (за наявності фінансування).

Учасники, які не стали переможцями відповідного етапу Конкурсу, отримують дипломи учасників.

2. Дипломи переможців і учасників підписують:

за підсумками I та II етапів Конкурсу - керівники відповідних органів управління у сфері освіти;

за підсумками III етапу Конкурсу - Міністр освіти і науки України та Президент НЦ "МАНУ".

У разі втрати диплом не поновлюється і дублікат не видається.

3. Автори кращих проектів можуть бути відзначені спеціальними дипломами, відзнаками та призами, а також спеціальними стипендіями установ, закладів, громадських і благодійних організацій тощо.

4. Наукові керівники переможців I, II та III етапів Конкурсу можуть відзначатись подяками, спеціальними відзнаками та іншими нагородами.

IX. Фінансування Конкурсу

1. Витрати на організацію та проведення I та II етапів Конкурсу здійснюються за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Витрати на організацію та проведення III етапу Конкурсу здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законодавством.

Витрати на проїзд, харчування в дорозі учасників III етапу Конкурсу та відрядження осіб, що супроводжують, покладаються на відповідні органи управління у сфері освіти, установи, які відряджають команду або окремих учасників.

2. За педагогічними, науково-педагогічними й науковими працівниками закладів освіти та наукових установ, які залучаються до проведення відповідного етапу Конкурсу, зберігаються норми відшкодування витрат на службові відрядження відповідно до законодавства.

3. До участі в роботі організаційного комітету та журі можуть залучатися наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів освіти та наукових установ на договірних засадах з оплатою праці відповідно до законодавства.

4. До організації та проведення Конкурсу можуть залучатись фахівці на договірних засадах з оплатою праці відповідно до законодавства.

5. Видатки на придбання призів для нагородження переможців здійснюють установи та організації, на яких покладено проведення відповідних етапів Конкурсу.

Генеральний директор
директорату шкільної освіти **Інна КІЛЬДЕРОВА**

Додаток 1
до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 3 розділу V)

ЗАТВЕРДЖЕНО

_____ (посада керівника органу управління освітою)

_____ (підпис) _____ (власне ім'я, прізвище)

" ___ " _____ 20__ р.

Заявка
на участь у I (II, III) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-
дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України

Наукове відділення: _____

Наукова секція: _____

Тема дослідницького проекту: _____

Прізвище: _____

Ім'я: _____

По батькові (за наявності): _____

Рік народження: _____

Участь в олімпіадах, конкурсах відповідного рівня (рік, предмет, тема роботи) _____

Повна назва територіального відділення Малої академії наук України _____

Найменування закладу позашкільної освіти _____

Найменування закладу загальної середньої / професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти

Клас (курс): _____

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) наукового керівника

Контактний телефон, адреса електронної пошти: _____

Керівник

територіального відділення

Малої академії наук України

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

Додаток 2
до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 3 розділу V)

Вимоги до оформлення мотиваційного листа

Мотиваційний лист - короткий (одна - дві сторінки) прозовий текст, який супроводжує дослідницький проєкт і відображає таке:

причини, що спонукали автора до виконання дослідницького проєкту;

особисті цінності;

пояснює, що дослідник хоче змінити своїм проєктом;

ким бачить себе в майбутньому.

Мотиваційний лист не є структурним елементом дослідницької роботи, але є документом, що входить до переліку обов'язкових документів, які подаються на кожен етап Конкурсу.

Мотиваційний лист повинен розкрити таке:

як виникла ідея дослідження, що наштовхнуло на неї;

які були етапи реалізації, хід дослідження (наприклад: спеціалізовані курси, прослухані за напрямом дослідження (у тому числі онлайн), літні школи, інші освітні/наукові заходи, листування з експертами, публічні заходи з відповідної тематики, які відвідував автор, поїздки, експедиції тощо);

які труднощі постали перед дослідником у процесі роботи над проєктом.

учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 3 розділу V)

Паспорт експоната (розробки)

Назва експоната (розробки)

Прізвище, власне ім'я автора (авторів) експоната (розробки)

Повне найменування закладу освіти

Клас (курс): _____

Адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання/перебування

Контактний телефон

Назва гуртка

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника гуртка

Заклад освіти, на базі якого працює гурток, поштова адреса, контактний телефон

Примітка: _____

Керівник _____ (підпис) _____ (власне ім'я, прізвище)

М. П.
(за наявності)

Додаток 5
до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 4 розділу V)

Інформація про результативність участі вихованців територіального відділення МАН в I (II) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України

2. У роботі мають бути визначені: мета, об'єкт і предмет дослідження, завдання, методи дослідження, відмінність та перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно та аргументовано, без загальних слів і міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва проєкту має бути стислою та відповідати суті наукової проблеми (завдання), що вирішується.

3. Робота оформлюється у двох примірниках: один використовується журі під час заочного оцінювання, другий - учасником під час Конкурсу. Обидва примірники роботи мають бути ідентичними.

II. Структура роботи

Робота має бути побудована за певною структурою. Обов'язковими складовими структури роботи є такі:

титульний аркуш;

анотація;

зміст;

перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за необхідності);

вступ;

основна частина;

висновки;

список використаних джерел;

додатки (за необхідності).

III. Вимоги до оформлення змісту роботи

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, що заповнюється за зразком, наведеним нижче.

2. Анотація є узагальненим коротким викладом основного змісту роботи. В анотації (текст обсягом до однієї сторінки) подається стисла характеристика змісту роботи з визначенням основної мети, актуальності та завдань наукового дослідження. Також у них зазначаються висновки та отримані результати проведеної роботи, ключові слова. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту роботи, відображати тематику дослідження. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти. Ключові слова подаються в називному відмінку, друкуються в рядок через кому наприкінці анотації.

У заголовку анотації наводяться такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) автора; назва територіального відділення МАН; найменування закладу позашкільної освіти; найменування закладу освіти; клас (курс); назва населеного пункту; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада (за наявності - науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника.

3. Зміст подається на початку роботи. Він містить назву та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Якщо в роботі використано специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом.

Перелік має розміщуватись двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; у правому - їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

5. У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи, зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика проєкту (теоретична / прикладна); вказуються наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше; повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід вказати на цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікації за матеріалами проєкту та апробацію результатів дослідження (за наявності).

Орієнтовний обсяг вступу - 2 - 3 сторінки.

6. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і

практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, та короткий огляд літератури за тематикою дослідження, включаючи міжнародні й вітчизняні наукові публікації за темою останніх років, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовується вибір напряму досліджень, наводяться методика та техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

7. Висновки мають містити стислий виклад результатів вирішення наукової проблеми та поставлених завдань, зроблених у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, теоретичне та (або) прикладне значення, акцентувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів та надати рекомендації щодо їх використання.

8. Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел розміщується в **алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків**.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах:

Національний стандарт України "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання" (ДСТУ 8302:2015), прийнятий [наказом державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 22 червня 2015 року N 61](#);

Національний стандарт України "Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання" (ДСТУ 3008:2015), прийнятий [наказом державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 22 червня 2015 року N 61](#);

Національний стандарт України "Правила описування архівних документів" (ДСТУ 4331:2004), затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 17 серпня 2004 року N 181;

Національний стандарт України "Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та

правила" (ДСТУ 3582:2013), затверджений [наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22 серпня 2013 року N 1010](#).

Наприклад:

- книга одного автора Гейман Н. Скандинавська міфологія / пер. з англ. М. Бакалова. Київ: КМ-БУКС, 2018. 256 с.
- книга двох авторів Гокінг С., Гокінг Л. Джордж і таємний ключ до Всесвіту / пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Вид-во Старого Лева., 2016. 312 с.
- книга трьох авторів Гейтенко В. В., Пристинський В. М., Пристинська Т. М. Педагогічний супровід підлітків старшого шкільного віку у середовищі асоціальних й антисоціальних неформальних молодіжних організацій: моногр. / Держ. ВНЗ "Донбас. держ. пед. ун-т", н.-д. лаб. взаємодії духов. й фіз. виховання дітей та підлітків. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 299 с.
- книга чотирьох авторів Андрейчин М. А., Крушельницький О. Д., Копча В. С., Огороднічук І. В. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій. Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. 320 с.
- книга п'яти авторів Кітч у мистецтві, етосі та вихованні: колект. моногр. / відп. іред., керівники проекту: Г. Гжибек, Т. Дубровний, Ш. Сівек / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Растр-7, 2019. 144 с.
- збірник Бізнес і права людини: основні виклики для нових демократій: зб. статей і тез: матеріали до Панел. дискусії, 25 верес. 2019 р., Харків. міжнар. юрид. форум, 24 - 28 верес. 2019 р. / упоряд. О. О. Уварова. Харків: Право, 2019. 128 с.
- багатотомна книга Кримський А. Ю. Вибрані сходознавчі праці. В 5 т. Т. 4. Іраністика / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ: Стилос, 2008. 387 с.
- дисертація та автореферат дисертації Сталінська Г. Д. Вінтажний інтер'єр: генеза та принципи формування: дис.... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 /; Харків. держ. акад. дизайну мистецтв. Харків, 2019. 400 с.
- Костюк О. П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації: автореф. дис.... канд. філос. наук: 09.00.04 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2019. 21 с.

- матеріали конференцій Проблеми матеріалознавства та інженерії поверхні: тези конференції MSSE2019. Конференція молодих науковців з матеріалознавства та інженерії поверхні, 25 - 27 вересня 2019 р. / відп. ред. В. Р. Скальський; НАН України, Фіз.-мех. ін-т ім. Г. В. Карпенка. Львів: Бона, 2019. 206 с.
- стаття продовжуваного видання (наукового журналу) із Кравченко О. М. Космофізика - нова методологія. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Гуманітарні науки. 2014. Вип. 203(1). С. 94 - 101.
- стаття із періодичного видання (журнал, газета) Тацій В. Я. Тютюгін В. І. Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. Голос України. 2016. 29 січ. (N 16). С. 6 - 7.
- рецензія Павлів В. "Медіаетика": про унікальність та універсальність професійного досвіду. Наукові записки УКУ. 2015. Ч. 6: Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. С. 209 - 212. Рец. на кн.: К. Г. Крістіанс, М. Факлер, К. Б. Річардсон та ін. Медіаетика: практичні випадки та моральні міркування / пер. з англ. Олег Король; наук. ред. Ніна Зражевська. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 592 с.
- Картографічні документи Малий атлас світу: Карти / Держ. служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП "Картографія"; ред. В. В. Радченко; дизайнери: М. Б. Гутман, С. М. Сухенко; М-би різні. Київ: ДНВП "Картографія", 2019. 64 с.
- Електронні джерела [Конституція України](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/para4202): Закон України від 28.06.96 N 254к/96-ВР// База даних "Законодавство України" / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/para4202> (дата звернення: 12.12.2019)

9. У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття проекту, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

IV. Правила оформлення роботи

1. Робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word (або Open Office) розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве, верхнє і нижнє - не менше 20 мм, праве - не менше 10 мм.

Обсяг роботи складає 15 - 20 (для гуманітарних напрямів - 20 - 25) друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: анотація, мотиваційний лист, додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою; до роботи з іноземної мови додається анотація іноземною мовою. Постерний захист та конференція для секцій відділення мовознавства (крім секції "Українська мова") здійснюється іноземною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ". Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3 - 4 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака "N".

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, анотацію та додатки, підлягають суцільній нумерації; номер на титульній сторінці не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Нумеруються тільки розділи основної частини. Зміст, вступ, висновки не нумеруються.

Номер розділу ставиться після слова "РОЗДІЛ", після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкуються з нового рядка.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: "2.4.". Заголовок підрозділу наводиться в тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу таким чином: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: "2.3.4.". Заголовок пункту наводиться в тому самому рядку, але пункт може й не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, "формула (2.3)" означає "формула 3 розділу 2". Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в

круглі дужки та розмішувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом "Рис.", наприклад "Рис. 1.2".

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 2.3".

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку згадування в тексті роботи. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами та позначаються словом "Додаток", наприклад: "Додаток Б".

3. Під час написання роботи учасник має посилатися на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає можливість перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, "... у працях [1 - 7]...".

Якщо в тексті роботи необхідно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: "... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]".

Текст цитати необхідно точно відтворювати й наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора та давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад "рис. 1.2".

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" у тексті пишуть скорочено, наприклад "...у табл. 1.2".

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад "див. табл. 1.3".

4. Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення й ділення з повторенням знаку в наступному рядку.

Символи та коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом "де" без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

5. Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються в тексті роботи. Якщо ілюстративний матеріал за обсягом перевищує третину сторінки, він має виноситися в додатки.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово "Таблиця" починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва - посередині, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 1.1

Назва таблиці

Шапка

--	--	--	--	--

Рядки

Боковик

Графи (колонки)

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше, ніж 8 міліметрів. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово "Таблиця", її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться скорочено слова "Продовж. табл." і вказується тільки номер таблиці, наприклад: "Продовж. табл. 1.2".

**Зразок
оформлення титульного аркуша**

Міністерство освіти і науки України
Управління освіти, науки та молоді Волинської облдержадміністрації
Комунальна установа "Волинська обласна мала академія наук"

Відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства
Секція: теорія, історія мистецтв та арткритика

**НОБЕЛІВСЬКА ПРЕМІЯ В ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ
ЯК КУЛЬТУРНИЙ ІНСТИТУТ**

Роботу виконала:
Топчій Єва Олександрівна,
учениця 10-А класу Комунального закладу
"Луцький навчально-виховний комплекс N 9
Луцької міської ради" Волинської області

Науковий керівник:
Белова Наталія Володимирівна,
учитель української літератури
Комунального закладу
"Луцький навчально-виховний комплекс N 9
Луцької міської ради" Волинської області

Додаток 8
до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 3 розділу VI)

**Вимоги
до оформлення постера**

Постер - вертикально розміщений плакат формату А0, що оформлюється українською мовою (за винятком секцій відділення філології).

Постер повинен містити:

зазначення територіального відділення (області);

заголовок (назву проєкту, що співпадає з назвою дослідницької роботи);

інформацію про автора (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності); повне найменування закладу освіти; клас; населений пункт; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та посада наукового керівника);

короткий зміст проєкту (мета і завдання проєкту, матеріали та методи його виконання, об'єкт, предмет, результати й висновки).

ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАН		
Фото автора	Назва проєкту	
	Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) автора, клас, заклад освіти, населений пункт	
	Науковий керівник: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), посада, місце роботи	
Мета, завдання дослідження		Рисунок 1
Об'єкт, предмет дослідження		Підпис рисунка
Діаграма Підпис діаграми	Матеріали, хід та методи дослідження	
Рисунок 2 Підпис рисунка	Результати та висновки	Фото Підпис фото

Рисунок 1. Приклад розміщення інформації на постері

Рекомендований розмір заголовка - не менше 100 пунктів типографських; розмір тексту - не менше 20 пунктів типографських, міжрядковий інтервал - 1,5. Рисунки мають бути чіткі, з підписами; умовні позначення на них мають бути розшифровані. Речення тексту слід робити короткими, конкретними, однозначними.

Додаток

9

до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (пункт 2 розділу VII)

Таблиця орієнтовного розподілу призових місць

Чисельність учасників у секції	Орієнтовний розподіл переможців за призовими місцями			Загальна орієнтовна максимальна кількість призерів
	I місце	II місце	III місце	
5	1	1	1	3
6	1	1	1	3
7	1	1	2	4
8	1	1	2	4
9	1	1	3	5

10	1	1	3	5
11	1	2	3	6
12	1	2	3	6
13	1	2	4	7
14	1	2	4	7
15	1	3	4	8
16	1	3	4	8
17	1	3	5	9
18	1	3	5	9
19	1	3	6	10
20	1	3	6	10
21	1	4	6	11
22	1	4	6	11
23	2	4	6	12
24	2	4	6	12
25	2	4	7	13
26	2	4	7	13
27	2	4	8	14
28	2	4	8	14
29	2	4	9	15
30	2	4	9	15

Додаток 10
до Положення про Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України
(пункт 3 розділу VII)

**Факторно-критеріальна модель
визначення результатів III етапу Конкурсу**

1. Факторно-критеріальна модель визначення результатів III етапу Конкурсу, оперує такими поняттями:

вагомість фактора - його частка в загальному показнику (вагомості факторів наведені в Таблиці 1);

вагомість критерію - показує його пріоритет у складі фактора;

експертний бал - ступінь виконання вимог певного критерію;

критерії - складові фактора, сукупність яких характеризує фактор загалом;

фактори - основні напрями діяльності; відповідають розділам III етапу Конкурсу: "Заочне оцінювання дослідницьких робіт", "Постерний захист" та "Наукова конференція".

Таблиця 1

Вагомості факторів моделі визначення результатів III етапу Конкурсу

N з/п	Фактор	Вагомість фактора	Максимальна сума балів
1	Заочне оцінювання дослідницьких робіт	2	20
2	Постерний захист	4,5	45
3	Наукова конференція	3,5	35
Усього		-	100

2. Експертний бал виставляється членами журі під час заочного оцінювання дослідницьких робіт, постерного захисту та наукової конференції відповідно до такої шкали:

10 балів - критерій реалізовано бездоганно;

9 балів - критерій реалізовано із незначним зауваженням;

8 балів - критерій реалізовано із незначними зауваженнями;

7 балів - критерій реалізовано із зауваженнями;

6 балів - критерій реалізовано наполовину;

5 балів - критерій реалізовано із суттєвим зауваженням;

4 бали - критерій реалізовано із суттєвими зауваженнями;

3 бали - критерій не реалізовано.

3. Значення факторів "Заочне оцінювання дослідницьких робіт", "Постерний захист" та "Наукова конференція" визначаються шляхом множення суми значень критеріїв на вагомість відповідного фактора.

4. Для визначення значення фактора "Заочне оцінювання дослідницьких робіт" необхідно:

визначити значення першого критерію, помноживши бал, виставлений членами журі за цей критерій, на його вагомість;

визначити значення решти критеріїв таким самим чином;

знайти суму значень критеріїв;

визначити значення фактора, помноживши суму значень критеріїв на вагомість цього фактора.

Вагомості критеріїв фактора "Заочне оцінювання дослідницьких робіт" наведені у Таблиці 2.

Таблиця 2

Вагомості критеріїв фактора "Заочне оцінювання дослідницьких робіт"

N з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Аргументованість вибору теми дослідження, наукове/прикладне значення роботи	0,15
2	Системність і повнота розкриття теми	0,2
3	Вміння чітко та ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	0,25
4	Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження	0,2
5	Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність всіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність)	0,2

5. Визначення значення фактора "Постерний захист" здійснюється за тим самим алгоритмом, що й фактора "Заочне оцінювання дослідницьких робіт", описаним в пунктах 3 та 4 цієї Факторно-критеріальної моделі.

Вагомості критеріїв фактора "Постерний захист" наведені у Таблиці 3.

Таблиця 3

Вагомості критеріїв фактора "Постерний захист"

N з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Дослідницький характер проекту	0,2

2	Доцільність та коректність використаних методів дослідження, відповідність висновків (результатів) поставленим завданням	0,25
3	Ступінь самостійності і особистий внесок автора в дослідження	0,2
4	Презентаційні навички: культура мовлення, вільне володіння матеріалом, вичерпність, змістовність та наукова коректність відповідей	0,2
5	Відповідність постера вимогам	0,15

6. Визначення значення фактора "Наукова конференція" здійснюється за тим самим алгоритмом, що й фактора "Заочне оцінювання дослідницьких робіт", описаним у пунктах 3 та 4 цієї Факторно-критеріальної моделі.

Вагомості критеріїв фактора "Наукова конференція" наведені у Таблиці 4.

Таблиця 4

Вагомості критеріїв фактора "Наукова конференція"

N з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Актуальність теми дослідження	0,15
2	Чіткість, логічність і послідовність викладення матеріалу	0,2
3	Критичний аналіз досліджуваної проблеми з зазначенням особистого внеску учасника в її вирішенні	0,25
4	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень	0,25
5	Культура мовлення, вільне володіння матеріалом, доступність та оригінальність подання інформації кваліфіковане ведення дискусії (вичерпність відповідей і змістовність, наукова коректність заданих запитань)	0,15

7. Для визначення загальної суми балів, отриманих учасником у всіх розділах програми III етапу Конкурсу, необхідно додати значення всіх трьох факторів. Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми III етапу Конкурсу, становить 100 балів.